

- 1. Co jeśli beneficjent zawiesi działalność gospodarczą po pobraniu dotacji, czy będzie musiał ją zwrócić, czy jeśli w ramach dotacji zakupił sprzęt czy musi zwrócić kwotę dotacji czy też równowartość wartości sprzętu który się już częściowo zamortyzował?**

Beneficjent zobowiązany jest na podstawie prawodawstwa krajowego i wspólnotowego do zachowania trwałości projektu przed upływem 5 – lat od zakończenia jego realizacji. Jednakże możliwe jest sprzedanie lub oddanie całkowicie zamortyzowanego środka trwałego, który był użytkowany w projekcie i został na jego potrzeby zakupiony ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pod warunkiem zastąpienia go innym środkiem trwałym posiadającym takie same lub lepsze parametry techniczne, niezbędne dla wdrażania i realizacji projektu, niż poprzednio używany.

- 2. Czy w ramach pozyskanej dotacji inwestycyjnej na wytworzenie środków trwałych ściśle związanych z realizacją projektu, takich jak budowle, budynki oraz ich wyposażenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, np.: infrastruktura techniczna, można prowadzić remonty w nabytych pomieszczeniach?**

Tak, można prowadzić remonty w nabytych pomieszczeniach, pod warunkiem że nierozzerwalnie związane są ze współfinansowaną przez EFRR inwestycją, a tym samym, poprzez bezpośredni związek z projektem, wydatki na remonty są zasadne i niezbędne do jego realizacji. Najważniejsze jest to, że remonty nie mogą być nadrzędną częścią projektu i zarazem głównym finansowanym wydatkiem, a cel i pozostałe składniki projektu tylko „ozdobą” do remontu. Zasadniczy zakup inwestycyjny ma przeważać w projekcie a tym samym koszty remontów mogą być dofinansowane w pozostałej części wydatków kwalifikujących się.

- 3. Jeśli firma funkcjonuje w postaci spółki cywilnej od 2 lat, jednakże wspólnicy prowadzą działalności gospodarcze odpowiednio od lat 2 i 5, czy mogą być beneficjentami działania 3.4 – Mikroprzedsiębiorstwa?**

W ramach działania 3.4 ZPORR decyduje data wpisu do ewidencji działalności gospodarczej wszystkich wspólników spółki cywilnej i okres ten nie może przekroczyć każdorazowo 36 miesięcy. Data zawarcia Umowy-Spółki Cywilnej nie jest decydująca - de facto musi się ona mieścić również w przeciągu ostatnich 36 miesięcy.

- 4. W zakresie dotyczącym możliwości zakupu środków transportu drogowego, w jaki sposób beneficjent ma zagwarantować (udowodnić), iż nabyty środek transportu będzie służył wyłącznie celom realizacji projektu?**

Sposób udowodnienia, iż nabyty środek transportu będzie służył wyłącznie celom projektu określonym w chwili zakupu jak i na terenie z definicji objętym wsparciem (dany podregion), leży po stronie beneficjenta. Powinien on złożyć m.in. pisemne zapewnienie, że przestrzega powyższych warunków, pod kontrolą instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie programu. W razie niedotrzymania ww. zobowiązań, zostaje zobligowany do zwrotu otrzymanej dotacji. Przykłady gwarancji: porównanie zestawienia czasu używalności pojazdu ze stanem licznika pojazdu, oznakowanie pojazdu (widoczna informacja do czego pojazd jest wykorzystywany).

- 5. Czy zakup środka transportu drogowego należy traktować jako cel sam w sobie, czy w ocenie powinno opierać się na tym, że zakup samochodu przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i rentowności firmy?**

Zakup środka transportu drogowego i jego ocena w projekcie powinno być brane w dwóch odrębnych przypadkach.

Przypadek pierwszy: jeśli jest to samochód osobowy, półciężarówka lub inne podobne środki trwałe to nie można traktować tego zakupu jako projektu (celu) samego w sobie. Zakup ten ma służyć wyłącznie celom związanym z realizacją projektu; nie może on być nadrzędną częścią projektu i nie może być głównym wydatkiem finansowanym, a cel i pozostałe składniki projektu tylko formą „ozdoby” do samochodu. W tym przypadku zasadniczy zakup inwestycyjny (nie transportowy) ma przeważać w projekcie, a tym samym koszty samochodów mogą być dofinansowane w pozostałej reszcie.

Przypadek drugi: zakup środka transportu drogowego, ale nie samochodu w potocznym rozumieniu tego słowa, chodzi tu np. o wózek widłowy, który porusza się tylko po hali produkcyjnej, albo mini dźwig czy podnośnik na kołach. W tym przypadku nie trzeba spełniać wymogów przypadku pierwszego, ponieważ traktujemy ww. zakupy jako maszyny modernizujące działalność gospodarczą.

6. Czy zatrudnienie w przedsiębiorstwach należy przedstawić podając liczbę etatów czy pracowników tzn. uwzględnić osoby zatrudnione na niepełne etaty, umowy zlecenia, oraz umowy o dzieło?

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w ciągu całego roku obrotowego wraz z liczbą pracowników zatrudnionych na niepełnych etatach oraz liczbą pracowników sezonowych, które są ułamkowymi częściami jednostek roboczych (pełnych etatów). Personel składa się z:

- a) pracowników;
- b) osób pracujących dla przedsiębiorstwa, podlegających mu i uważanych za pracowników na mocy prawa państwowego;
- c) właścicieli - kierowników;
- d) partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiących z niego korzyści finansowe.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie wchodzi w skład personelu. Okres trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego nie jest wliczany.

7. Czy wnioskodawcą do działania 3.4 może być radca prawny, adwokat lub lekarz w oparciu o wpis do „organizacji lub stowarzyszeń branżowych” i jak to się ma do sytuacji prawnej wprowadzonej ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.04, Nr 173, poz. 1807)?

Przepisy przejściowe do ustawy stwierdzają iż przedsiębiorcy, którzy nie mieli dotąd obowiązku uzyskiwania wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej są zobowiązani w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, złożyć odpowiedni wniosek o uzyskanie takiego wpisu. Z uwagi na powyższe należy domniemywać, iż w okresie pierwszych 6 miesięcy obowiązywania ustawy wpis do EDG nie będzie konieczny z punktu widzenia możliwości podjęcia działalności gospodarczej przez lekarzy, radców prawnych czy też adwokatów. Radcowie prawni i adwokaci do czasu uzyskania wpisu do EDG będą posiadać zaś jedynie wpis na listę radców prawnych bądź adwokatów. Jako, że Uzupełnienie ZPORR jasno określa warunek dostępu przedsiębiorców – „dzień uzyskania wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej lub wpisu do rejestru przedsiębiorców” – nie ma możliwości uznania rejestracji w „organizacjach lub stowarzyszeniach branżowych” jako przesłanki do możliwości uzyskania dofinansowania z działania 3.4.

8. Co oznacza zapis, iż „wsparcie w ramach Działania 3.4 nie może być udzielone na

działalność gospodarczą w zakresie związanej z eksportem, jeżeli pomoc jest bezpośrednio związana z ilością eksportowanych produktów, utworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej oraz do pomocy uzależnionej od pierwszeństwa użycia towarów produkcji krajowej przed towarami importowanymi”?

Zapis ten należy rozumieć w następujący sposób: przedsiębiorca, którego niezbędnym warunkiem, ustalonym przez przepisy krajowe, udziału i aktywności w rynku gospodarczym jest eksport wytworzonych przez niego towarów nie może aplikować o dotację z działania 3.4. Dzieje się tak w przypadku, gdy przedsiębiorca otrzymuje na swoją działalność gospodarczą dotacje z budżetu państwa. Przedsiębiorcy, którzy nie korzystają z ww. uprawnień, ale prowadzący działalność eksportową w ramach swojej aktywności, mogą bez jakichkolwiek przeszkód starać się o dotację z funduszy strukturalnych.

9. „Beneficjenci Działania 3.4 ZPORR sporządzają sprawozdania okresowe, roczne i końcowe z realizacji projektu” Jakie sprawozdania obowiązują beneficjenta w przypadku jednego działania: zakupu środka trwałego przewidzianego w okresie 3 m-cy od początku rozpoczęcia realizacji projektu (procedura ofertowa) do jego zakończenia (zakup i posadowienie maszyny)?

Beneficjent sporządza sprawozdania zgodnie z zakończonym kwartałem kalendarzowym tzn. nie bierze pod uwagę jaki jest czas realizacji projektu, ale terminy końca kwartałów kalendarzowych, które to nakładają obowiązek złożenia sprawozdania (nawet jeśli projekt rozpoczął się jeden tydzień przed końcem kwartału).

10. Jaką procedurę należy przyjąć w przypadku projektu, który przewiduje zakup sprzętu w leasingu?

Leasing jest formą usługi, której to forma również podlega pod ustawę o zamówieniach publicznych.

11. Czy wkład własny może być w formie rzeczowej?

W przypadku działania 3.4 wydatkiem kwalifikowalnym jest nabycie środków materialnych oraz niematerialnych i prawnych. Wkład własny w formie rzeczowej nie jest z definicji wydatkiem kwalifikowalnym.

12. Czy zabezpieczenie wykonania umowy składa się na okres wyłącznie jej realizowania, czy też jeszcze na 5 lat po jej zakończeniu, czyli na okres, w którym Wnioskodawca deklaruje utrzymanie celów realizowanego przedsięwzięcia?

Wedle zapisów umowy o dofinansowanie Beneficjent składa zabezpieczenie ww. umowy na okres pięciu lat od daty jej podpisania.

13. Czy kwota wsparcia uzyskana przez przedsiębiorcę (np. do 50 tys. euro) jest limitem na wnioskodawcę czy też na wniosek (złożony projekt)?

Wnioskodawca może złożyć nawet kilka projektów w tej samej rundzie aplikacyjnej. Ograniczenia i maksymalne wartości dofinansowania dotyczą jedynie pojedynczego projektu a nie wnioskodawcy (projektodawcy).

14. Czy wskaźnik „utrzymanie miejsc pracy” dotyczy osób które będą zatrudnione w wyniku realizacji projektu czy dotyczy zatrudnienia w całym przedsiębiorstwie?

Ww. wskaźnik dotyczy utrzymania miejsc pracy w całym przedsiębiorstwie.

15. Jakie są wymagane (obligatoryjne) załączniki do wniosku o dofinansowanie w

ramach Działania 3.4, czy te, które podane są w wytycznych czy te z generatora wniosku?

Załączniki wymagane do wniosku aplikacyjnego są podane zawsze w dokumentacji konkursowej w siedzibie Instytucji Wdrażającej działania 3.4 w danym województwie. Załączniki obecnie podane w Generatorze Wniosków nie są tożsame z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie określenia trybu składania i wzorów wniosków o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004 – 2006 (Dz. U. Nr 257, poz. 2575) i do czasu zatwierdzenia ostatecznej wersji GW nie należy ich stosować.

16. Za jakie braki formalne wniosek może być odrzucony w pierwszej kolejności (bez zywania do uzupełnienia)?

Wniosek jest odrzucony natychmiastowo jeśli:

- Wersja elektroniczna wniosku niezgodna z wersją papierową, wersje papierowe (oryginał i kopie) są inne - niezgodność sum kontrolnych.
- Wydruk wniosku o dofinansowanie realizacji projektu z Generatora Wniosków jest wydrukiem próbnym.
- Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu nie jest wypełniony w Generatorze Wniosków, ale na formularzu tekstowym Word lub innym.
- Nieuprawniona kategoria beneficjenta, błędny rodzaj projektu, niespełnione kryterium geograficzne lub wartościowe określone dla Działania 3.4. oraz błędy stojące ewidentnie w sprzeczności z dokumentami programowymi ZPORR, i których w żaden sposób nie można poprawić.

Za pozostałe uchybienia formalne Beneficjentowi przysługuje możliwość jednorazowego uzupełnienia wniosku.

17. Czy wszystkie strony wniosku i załączników muszą być parafowane? Czy oryginały dokumentów muszą być parafowane?

Szczegółowe kwestie formalne zawarte są w dokumentacjach konkursowych poszczególnych Instytucji Wdrażających.

18. Czy wszystkie rubryki we wniosku muszą być wypełnione, tzn. czy jeżeli jakaś z pozycji we wniosku nie dotyczy beneficjenta to powinien on napisać w komórce „nie dotyczy” lub wstawić „-„?

System SIMIK w momencie walidacji stwierdza czy konkretne pole powinno być wypełnione czy nie. W przypadku gdy jakaś pozycja nie dotyczy beneficjenta to należy to pole zostawić puste.

19. Która wersja generatora jest obowiązująca dla wnioskodawcy, tzn. jeżeli beneficjent sporządził wniosek w wersji np. 30 bo taka obowiązywała jeszcze niedawno a teraz obowiązującą jest 31, to czy beneficjent jest zmuszony do uzupełnienia wniosku?

Beneficjent wypełnia wniosek w wersji GW dostępnej na stronach Instytucji Wdrażającej, Ministerstwa Gospodarki i Pracy lub Ministerstwa Finansów. W związku z faktem zmiany wersji GW wnioskodawca nie jest zobligowany do poprawy wniosku.

20. Co z przedsiębiorcami, którzy rozpoczęli działalność np. tydzień temu? Jakie powinni załączyć dokumenty finansowe?

W przypadku gdy przedsiębiorcy nie mogą przedstawić ani bilansu i rachunku wyników ani deklaracji PIT/CIT, bądź też ich rachunki nie zostały jeszcze zatwierdzone powinni złożyć dokumenty na podstawie, których przeprowadzili „godne zaufania oszacowania bilansowe” swej dotychczasowej działalności, a w przypadku braku jakiegokolwiek dotychczasowej działalności operacyjnej bilans otwarcia podmiotu.

21. Czy VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym i czy oświadczenie o kwalifikowalności VAT jest wymagane?

Podatek od towarów i usług (VAT) jest wydatkiem kwalifikującym się do objęcia wsparciem, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami krajowymi beneficjentowi nie przysługuje prawo jego późniejszego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Oświadczenie o kwalifikowalności VAT jest wymagane wyłącznie wobec wnioskodawców uwzględniających we wniosku o dofinansowanie podatek VAT jako wydatek kwalifikowany. Mimo, że nie jest załącznikiem obligatoryjnym do wniosku aplikacyjnego przedstawionym w Generatorze Wniosków, beneficjent zgodnie z wytycznymi Ministra Gospodarki i Pracy i na polecenie Instytucji Wdrażającej jest zobowiązany do złożenia ww. oświadczenia, którego wzór zamieszczony jest w dokumentacji konkursowej Instytucji Wdrażającej. Beneficjenci, u których VAT nie jest wydatkiem kwalifikowalnym składają informację, iż ten załącznik ich nie dotyczy.

22. Czy można nabywać wyłącznie nowe środki trwałe, czy również używane, a jeśli można to czy należy stosować ww. przypadku przepisy o zamówieniach publicznych?

Poprzez nabycie środków trwałych należy rozumieć zarówno środki nowe jak i używane, wobec których przepisy o zamówieniach publicznych mają również zastosowanie.

23. Co oznacza termin podregion w sformułowaniu, iż „Pomoc może być udzielona beneficjentowi, jeżeli zapewni on [...] utrzymanie inwestycji w danym podregionie przez okres co najmniej 5 lat od dnia przekazania inwestycji do użytkowania”?

Termin podregion oznacza obszar, którego statystyczne granice wyznacza załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2000r. w sprawie wprowadzenia do Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) (Dz. U. Nr 58, poz. 685, z późn. zm.).

24. Zgodnie z wytycznymi wnioskodawca musi złożyć decyzję o NIP, REGON, zaświadczenie z US i ZUS. Czy podobnie jak w przypadku zaświadczenia o wpisie do EDG wszystkich współników, ww. zaświadczenia powinny dotyczyć zarówno spółki jak i każdego ze współników oddzielnie?

Tak, w przypadku spółki cywilnej ww. zaświadczenia dotyczą wszystkich współników.

25. Czy firma działająca od lipca 2003 roku i zatrudniająca w roku 2003 - 5 pracowników, a w 2004 liczba pracowników wyniosła 11 osób (obecnie również wynosi 11 osób) może być uznana za mikroprzedsiębiorstwo wobec zapisu, że „za mikroprzedsiębiorstwo należy uznać przedsiębiorstwo, które w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniało średniorocznie mniej niż 10 pracowników”?

Firma może być uznana za mikroprzedsiębiorstwo ponieważ jednym z ostatnich lat obrotowych (rok kalendarzowy) był rok 2003, w którym zatrudnionych było 5 osób.

26. Czy wykonanie przez firmę zewnętrzną studium wykonalności, kosztorysu prac budowlanych itp. do projektów inwestycyjnych, wnioskodawca może traktować

jako (poniesiony) koszt kwalifikowany?

Nie, nie może, ponieważ celem działania 3.4 jest inwestycja w wartości materialne, niematerialne oraz prawne, natomiast ww. dokumenty stanowią jedynie niezbędne załączniki wniosku aplikacyjnego.

27. Czy leasing środka trwałego podlega dotacji w ramach działania 3.4, jeśli umowa leasingowa została podpisana przed dniem złożenia wniosku (żadne wydatki nie zostały poniesione, a spłata rat rozpocznie się po złożeniu wniosku)?

Co do zasady kwalifikowalne są wydatki poniesione tuż po złożeniu wniosku, i nie może być tak, iż środki unijne będą zastępowały środki prywatne (jeżeli beneficjent wcześniej planował inwestycję i własne środki już zaplanował na ww. cel). Jeśli umowa leasingowa została podpisana przed złożeniem wniosku (ze względu na podjęte zobowiązania a zarazem nieprzewidziane okoliczności związane z przesunięciem rozpoczęcia konkursu przez Instytucję Wdrażającą), to w ocenie merytorycznej projektu Komisja Oceny Projektów może, na podstawie uzasadnienia beneficjenta, przychylić się do dofinansowania projektu.

28. Czy możliwe jest udzielenie wsparcia w ramach działania 3.4, jeżeli firma ma w swojej działalności kilka PKD i jedna z nich jest wyłączona z dofinansowania (np. górnictwo węgla)?

Tak, możliwe jest udzielenie dofinansowania, pod warunkiem, że inwestycja nie będzie realizowana w ramach wyłączonego PKD.

29. Według jakiego kursu euro należy wyliczyć roczny obrót oraz sumę aktywów bilansu, które należy zamieścić we wniosku do działania 3.4?

Wyrażone w euro wskaźniki przelicza się na walutę polską według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.

30. Czy będą jakieś firmy consultingowe z ramienia MGIP, świadczące porady w ramach projektów działania 3.4 na specjalistyczne usługi doradcze?

Nie, z ramienia MGIP taka lista nie będzie tworzona – przedsiębiorcy wybierają i korzystają z usług takich podmiotów we własnym zakresie, jednakże wykonawcami usług doradczych mogą być tylko firmy, organizacje i instytucje, które uzyskały akredytację Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) dla tego typu usług w ramach Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw lub w ramach Działania 2.1 “Wzrost konkurencyjności MŚP poprzez doradztwo” SPO “Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006”.

31. Jeśli maszyny używane mogą być kosztem kwalifikowanym, to jakie warunki musi spełniać ten zakup?

Maszyny używane są wydatkiem kwalifikowanym pod warunkiem, że:

- sprzedający sprzęt dostarczy deklarację, określającą jego pochodzenie i potwierdzi, że w okresie ostatnich siedmiu lat wyposażenie nie zostało zakupione z pomocy przyznanej na szczeblu krajowym lub wspólnotowym,
- ich cena nie przekroczy wartości rynkowej i jest niższa od ceny nowych środków trwałych,
- sprzęt posiada właściwości techniczne niezbędne do realizacji działania i odpowiada stosowanym normom i standardom.

32. Jeśli nabycie niezabudowanej nieruchomości bezpośrednio związanej z celami

projektu objętego wsparciem może być kosztem kwalifikowanym, to jakie warunki musi spełniać ten zakup?

Koszt zakupu gruntu (nieruchomości gruntowe) jest kosztem kwalifikowalnym pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

- zakup gruntu jest niezbędny dla wdrażania i realizacji projektu.
- koszt zakupu gruntu nie może przekroczyć 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
- koszt zakupu gruntu nie może przekraczać wartości rynkowej – musi zostać to potwierdzone przez oświadczenie rzeczoznawcy majątkowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 1997 Nr 115, poz. 741).

Zasada obliczania kosztu kwalifikowalnego gruntu (10%)

Aby obliczyć maksymalną wysokość kosztu kwalifikowalnego gruntu należy posłużyć się następującą metodą:

- zsumowując wszystkie koszty kwalifikowalne oprócz kosztów zakupu gruntu – otrzymujemy wielkość - a
- koszt kwalifikowalny ogółem stanowi niewiadomą x
- wiemy, iż 90% kosztu kwalifikowalnego ogółem stanowi koszt kwalifikowalny bez kosztów gruntu, stąd:

$$a = 0,9 x$$

$$x = a/0,9$$

Najwyżej 10 % tak otrzymanego kosztu kwalifikowalnego ogółem może stanowić koszt zakupu gruntu.

PRZYKŁAD: W ramach projektu zakupiony grunt zostanie przeznaczony pod budowę przedsiębiorstwa. Grunt ten będzie niezbędny dla wdrażania i realizacji projektu, tak więc koszt jego zakupu będzie kosztem kwalifikowalnym. Koszt zakupu gruntu wynosi 50000 zł, a całkowite koszty kwalifikowalne projektu (bez kosztów gruntu) wynoszą 120000 zł. Należy obliczyć koszt kwalifikowany gruntu, który jest objęty limitem 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu. środowiska

1. Obliczamy całkowity koszt kwalifikowalny projektu:

$$a = 0,9 x$$

$$\text{dla } a = 120\ 000$$

$$0,9x = 120000$$

$$0,9x/0,9 = 120000/0,9$$

$$x = 133333,33$$

2. Obliczamy wysokość kosztów kwalifikowalnych zakupu gruntu:

Wyliczamy 10% całkowitego kosztu kwalifikowalnego

projektu i otrzymujemy wysokość kosztów kwalifikowalnych zakupu gruntu:

$$133333,33 * 10\% = 13333,33$$

Koszt kwalifikowalny gruntu będzie wynosić 13333,33 zł.

33. Jeśli nabycie nieruchomości budynkowych bezpośrednio związanych z celami projektu objętego wsparciem może być kosztem kwalifikowanym, to jakie warunki musi spełniać ten zakup?

Koszty zakupu nieruchomości budynkowych, tj. już wybudowanych budynków oraz ziemi, na której zostały wybudowane (nazywanych dalej „nieruchomościami”), kwalifikują się do współfinansowania z działania 3.4, jeśli pomiędzy zakupem tej nieruchomości a celami projektu istnieje bezpośredni związek. Wsparcie zakupu nieruchomości budynkowej jest dopuszczalne w pełnej wysokości. W przypadku, gdy nieruchomość jest własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, zastosowanie ma dodatkowo Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 1997 Nr 115, poz. 741).

Dodatkowe warunki kwalifikowalności

1. Należy uzyskać poświadczenie od niezależnego rzeczoznawcy majątkowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami lub uprawnionego podmiotu publicznego, potwierdzające, że:
  - cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości,
  - budynek odpowiada normom krajowym (przepisom budowlanym).

Możliwe jest również dostarczenie dwóch odrębnych poświadczeń – operatu szacunkowego i certyfikatu poświadczającego, że budynek odpowiada przepisom budowlanym.

2. Jeśli budynek nie odpowiada normom krajowym, to należy określić obszary, w których normy nie są spełnione i jednocześnie podać, kiedy w trakcie realizacji projektu nastąpi skorygowanie tego stanu rzeczy.
3. W ciągu ostatnich dziesięciu lat budynek nie powinien być otrzymywał krajowej ani wspólnotowej dotacji, która skutkowałaby podwójnym udzieleniem dofinansowania w przypadku współfinansowania zakupu przez Fundusze Strukturalne.
4. Nieruchomość powinna być wykorzystywana do celów i przez okres wyznaczony przez organ udzielający pomocy .
5. Budynek może być wykorzystywany tylko zgodnie z celami projektu.

34. Jeżeli beneficjent w ramach jednego projekt zamierza kupić grunt i wybudować na nim budynek, w którym będzie prowadził działalność gospodarczą, nie posiada jeszcze żadnych dokumentów związanych z prawem własności gruntu, jakie dokumenty powinien dołączyć do wniosku?

Załączniki wymagane dla projektów infrastrukturalnych, które ze względów obiektywnych nie można dostarczyć w momencie złożenia wniosku aplikacyjnego, należy przedstawić na etapie składania wniosku o płatność i ewentualnych kontroli.

35. Czy wycena nieruchomości będzie wymaganym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie?

Obecny wniosek o dofinansowanie nie przewiduje takiego załącznika, aczkolwiek beneficjent dla uwiarygodnienia swoich szacunków finansowych może takowy dostarczyć.

36. Czy jeśli firma chce nabyć nieruchomość zabudowaną, musi stosować przepisy o zamówieniach publicznych?

Nie trzeba rozpisywać przetargu, ponieważ nie wymaga tego ustawa - Prawo zamówień publicznych oraz procedura uproszczona dla działania 3.4.

37. Czy beneficjent może wpisać wskaźnik, zarówno produktu, rezultatu czy oddziaływania, przez siebie wymyślony?

Nie, beneficjent bezpośrednio nie może wpisać wskaźnika przez siebie wymyślonego. Powinien korzystać z pozycji będących w Generatorze Wniosków bądź też zastosować się do instrukcji odnośnie dodatkowych wskaźników załączonej na stronie www.zporr.gov.pl

38. Jaki jest wymagany dokument potwierdzający dokonanie wpłaty przez beneficjenta, w przypadku płatności gotówkowych (zakup następuje od osoby fizycznej)?

Jeśli umowa o dofinansowanie nie przewiduje stosownej procedury, takim dokumentem jest spisane w momencie zakupu potwierdzenie przez sprzedającego transakcji kupna-sprzedazy.

39. Jeśli beneficjent nie sporządza bilansu, to za jaki okres powinien złożyć deklaracje PIT/CIT?

Analogicznie do składanego bilansu, za jeden z ostatnich lat obrotowych. Za roczny obrót oraz roczną sumę bilansową uważa się wielkości osiągnięte na koniec ostatniego, 12 miesięcznego, zatwierzonego okresu obrachunkowego.

40. Czy jest możliwość uzyskania dofinansowania w ramach działania 3.4 na zakup np. sprzętu, urządzeń albo budynków, częściową ich modernizację a następnie oddanie w dzierżawę lub pod wynajem?

Nie jest możliwe uzyskanie dofinansowania z działania 3.4 na tego rodzaju działalność z dwóch powodów.

Po pierwsze: beneficjent nie będzie korzystał z zakupionych środków trwałych, nie będą one pod jego kontrolą, nie będą dostępne do ewentualnych kontroli, jak również to że beneficjent nie będzie decydował o trwałości projektu.

Po drugie: projekt ten stanowi de facto dofinansowanie działalności operacyjnej wnioskodawcy. Dotacja nie jest wykorzystywana do wygenerowania w przedsiębiorstwie wartości dodanej, a służy jedynie bezpośredniemu czerpaniu korzyści.

41. Jeśli Beneficjent składa wniosek na projekt doradczy (TYP I), to w jakiej formie ma przedstawić Biznes Plan jako obligatoryjny załącznik?

Biznes Plan w projektach doradczych powinien zawierać: opis przedsiębiorstwa aplikującego, główny przedmiot działalności przedsiębiorstwa, wielkość i uzasadnienie wydatków, które beneficjent zamierza przeznaczyć na usługi doradcze, informacja o głównych konkurentach (otoczenie firmy), informacje o: majątku trwałym w podziale na rzeczowy, finansowy oraz wartości niematerialne i prawne, majątku obrotowym z podziałem na zapasy, należności, papiery wartościowe, środki pieniężne, kosztach działalności w podziale na rodzaje, przychodach w podziale na źródła, należnościach i zobowiązaniach. Całość nie powinna być większa niż dwa arkusze formatu A4.

42. Czy beneficjent przedstawiający wraz z wnioskiem do Działania 3.4 zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej na działalność, którą rozpoczyna się w przyszłości, jest uprawniony do aplikowania?

§ 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 17 listopada 2004r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie inwestycji i doradztwa w przedsiębiorstwach (Dz. U. 2004 Nr 267, poz. 2652) stanowi, iż pomoc może być udzielona beneficjentowi, który zarejestrował działalność gospodarczą (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) nie wcześniej niż na 36 miesięcy przed datą złożenia wniosku o udzielenie pomocy [...]. A zatem z formalnego punktu widzenia przedsiębiorca, który w EDG posiada wpis o rozpoczęciu działalności gospodarczej np. za 6 miesięcy jest uprawniony do aplikowania, pod warunkiem spełnienia

dotychczasowych wymogów w postaci dostarczenia załączników zawartych we wniosku.

43. Czy w ramach Działania 3.4 można dofinansować stworzenie strony internetowej?

Usługi eksperckie z zasady kwalifikowalne są w typie I działania 3.4. Pod pojęciem "zaprojektowania strony www" rozumiemy **zakup prawa (projektu) tej strony oraz zakup domeny**, natomiast sprawy związane z usługą aranżacji strony internetowej traktowane są w formie usługi. Rozszerzeniem interpretacji wartości niematerialnych i prawnych i jedyną formą, na którą mogą być przeznaczone środki jest tzw. zakup gotowy a nie usługa na potrzeby zamówienia (usługa ekspercka). Beneficjent powinien jasno określać co rozumie pod pojęciem *utworzenia strony internetowej*, aby oceniający mieli jasność czy traktując wydatki poniesione przez beneficjenta jako koszty kwalifikowalne czy nie.

44. Czy rozpoczęcie realizacji projektu oraz postępowania zgodnie z "procedurą uproszczoną wydatkowania środków" oraz ustawą o zamówieniach publicznych mogą rozpocząć się przed dniem złożenia wniosku mimo, iż płatności realizowane będą po dniu złożenia wniosku?

Paragraf 6 ustęp 2 *rozporządzenia o pomocy publicznej do działania 3.4* (Dz. U. z 2004r. Nr 267, poz. 2652) stwierdza, iż „Wniosek składa się przed rozpoczęciem realizacji projektu”, a zatem podobnie jak, co do zasady kwalifikowania wydatków po dniu złożenia wniosku, realizacja projektu, z samej definicji ww. aktu prawnego, również następuje po złożeniu wniosku.

45. Do czego służy jeden z załączników Informacja o otrzymanej pomocy publicznej innej niż pomoc de minimis?

Załącznik *Informacja o otrzymanej pomocy publicznej innej niż pomoc de minimis* dotyczy jedynie pomocy publicznej wcześniej otrzymanej na **konkretny projekt (przedsięwzięcie)** będące przedmiotem składanego wniosku i stanowi obligatoryjny załącznik dla wszystkich wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie w ramach Działania 3.4 ZPORR. W ramach Działania 3.4 nie obowiązuje wymóg wykazywania pomocy *de minimis* ponieważ pomoc przyznawana jest w oparciu o wyłączenie blokowe dla MSP.

46. Czy pozwolenie na budowę jest wymaganym załącznikiem do wniosku aplikacyjnego?

Pozwolenie na budowę (dotychczasowy załącznik dla projektów infrastrukturalnych działania 3.4) - jest obowiązkowym załącznikiem dla wnioskodawcy, dla którego celem przedsięwzięcia inwestycyjnego jest budowa i posiada już grunt pod budowę. Z definicji pozwolenie musi być prawomocne już w chwili składania wniosku. W wyjątkowych przypadkach dopuszczalne jest doniesienie pozwolenia przez beneficjenta tuż przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Procedura uzyskania pozwolenia na budowę nie jest równoznaczna z rozpoczęciem realizacji projektu, a zatem nic nie stoi na przeszkodzie jego otrzymanie przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.

Obowiązek dołączenia ważnego pozwolenia na budowę nie dotyczy jedynie sytuacji planowanego nabycia nieruchomości.

47. Czy „koszty wdrażania systemu zarządzania jakością” są wydatkiem kwalifikowalnym w ramach Działania 3.4?

Powyższy wydatek jest kwalifikowalny w rozbiu na typ I oraz typ II projektów.

W projektach doradczych (typ I) kwalifikowalne są: analiza zasad, procedur, norm, obowiązujących przepisów i wymagań koniecznych do prawidłowego i efektywnego zarządzania firmą, projektowanie, wdrażanie i doskonalenie systemów zarządzania: jakością,

zasobami ludzkimi lub bezpieczeństwem i higieną pracy z wyłączeniem **audytu certyfikującego**.

W projektach inwestycyjnych (typ II) wydatkiem kwalifikującym się jako wartość niematerialna i prawna jest jedynie koszt **audytu certyfikującego** będącego ostatecznym procesem uzyskania certyfikatu konkretnego wyrobu/produktu w przedsiębiorstwie.

48. Czy aktualne zaświadczenie z właściwego oddziału ZUS o niezaleganiu z należnościami może być zastąpione zaświadczeniem z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)?

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.2004.91.873), prawo do ubezpieczenia w KRUS mają zarówno polscy rolnicy, jak i obywatele państw członkowskich UE, podejmujący osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w gospodarstwie położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pomoc wspólnotowa za pośrednictwem funduszy strukturalnych jest usystematyzowana w odniesieniu zarówno dla przedsiębiorców, rolników oraz jednostek samorządu terytorialnego. Mimo, iż ubezpieczeniu w KRUS podlegają także rolnicy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, de facto muszą oni w każdym przypadku być rolnikami z samej definicji terminu, a co za tym idzie powinni być wspierani z SPO Rolnictwo. Podsumowując, przedsiębiorca nie może przedstawić zaświadczenia z KRUS w aplikowaniu po środki z Działania 3.4 ZPORR.

49. Kiedy Beneficjent powinien mieć otwarty wyodrębniony rachunek bankowy? Czy powinien mieć wyodrębniony rachunek w momencie rozpoczęcia realizacji projektu czy dopiero po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu?

Obowiązek prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego dla projektu powstaje z dniem podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Co do zasady, wydatki poniesione przez Beneficjenta z innych rachunków bankowych można uznać za kwalifikowalne tylko wówczas, gdy zostały dokonane przed dniem zawarcia ww. umowy. Jednakże w stosunku do umów już podpisanych, w uzasadnionych przypadkach wydatki dokonane po podpisaniu umowy z innych rachunków niż wskazany w ww. umowie mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli beneficjent wykaże, iż wydatki te zostały rzeczywiście poniesione na realizację projektu.

50. Jeśli kilka spółek jawnych działających od dwóch lat założyły spółkę zo.o. dwa miesiące temu, jakie informacje powinny zawrzeć w poświadczeniu finansowym wnioskodawcy i biznes planie, czy mogą to być informacje sprzed dnia zarejestrowania spółki zo.o?

§ 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 17 listopada 2004r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie inwestycji i doradztwa w przedsiębiorstwach (Dz. U. 2004 Nr 267, poz. 2652) stanowi, iż *pomoc może być udzielona beneficjentowi, który zarejestrował działalność gospodarczą (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) nie wcześniej niż na 36 miesięcy przed datą złożenia wniosku o udzielenie pomocy [...].* Moment liczenia ww. terminu (powstania nowego bytu prawnego) nie przesądza jednak o spełnieniu systemowego i pełnego kryterium kwalifikowalności przedsiębiorcy do działania 3.4. Dodatkowe wymogi nałożone na beneficjenta w postaci załączników tj. biznes plan (rachunek zysków i strat, bilans), poświadczenie oceny finansowej odbiorcy, zaświadczenia o niezaleganiu wobec ZUS czy Skarbu Państwa itp., muszą również, co do zasady, odnosić się do nowozarejestrowanej działalności (bytu prawnego), **a nie przedstawiać historii finansowo-operacyjnej elementów składowych nowopowstałego przedsiębiorstwa przed dniem jego rejestracji.**

51. Jaki jest właściwy procentowy poziom dofinansowania dla projektu w ramach

Działania 3.4 w sytuacji, gdy projekt realizowany jest na obszarze dwóch podregionów o różnej intensywności pomocy publicznej.

W przypadku, gdy inwestycja jest realizowana w podregionach jednego województwa objętych różnym pułapem dopuszczalnego dofinansowania, wysokość maksymalnej dopuszczalnej pomocy powinna być określona ze względu na miejsce realizacji projektu, dla którego określono **najniższy dopuszczalny pułap pomocy publicznej** (najniższy poziom intensywności pomocy). Wysokość tej pomocy odnosiła się będzie do całej inwestycji. Tak więc, gdy inwestycja realizowana będzie w różnych podregionach o różnych pułapach dopuszczalnej pomocy publicznej (dotyczy województw: mazowieckiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego oraz pomorskiego), należy uznać, że maksymalną wysokością dopuszczalnej pomocy będzie pułap określony dla tego miejsca realizacji projektu, w którym jest on najniższy. W ramach Działania 3.4 nie ma możliwości realizacji projektów (inwestycji) na obszarze wykraczającym poza jedno województwo (region).